

PROPUNERI

privind principalele soluții legislative pentru proiectul Codul Administrativ

Proiectul Codului Administrativ **integrează 20 de acte normative de nivel primar**, aducând claritatea și coerența necesare în reglementarea domeniului administrație publică.

Proiectul Codului Administrativ este structurat pe 10 părți:

- Partea I - Dispoziții generale
- Partea a II-a - Administrația publică centrală
- Partea a III-a - Prefectul, instituția prefectului și serviciile publice deconcentrate
- Partea a IV-a - Administrația publică locală
- Partea a V-a - Statutul funcționarilor publici și regimul juridic aplicabil personalului contractual din administrația publică
- Partea a VI-a - Exercițarea dreptului de proprietate publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale
- Partea a VII-a - Răspunderea administrativă
- Partea a VIII-a - Serviciile publice
- Partea a IX-a - Dispoziții tranzitorii și finale
- Partea a X-a - Modificări și completări aduse altor acte normative în vigoare corelativ cu prevederile Codului Administrativ

PARTEA I. DISPOZIȚII GENERALE

Aspecte de noutate față de reglementările prezente:

1. definirea unor **concepțe de esență** pentru sistemul administrației publice: ex. administrație publică, **autoritate publică**, autoritate a administrației publice, **act administrativ**, fapt administrativ, operațiune administrativă, **serviciu public** etc.;

2. reglementarea **principiilor** generale aplicabile administrației publice: **legalitate**, **egalitate**, **transparență**, **proporționalitate**, **prioritatea interesului public**, **imparțialitatea**.

PARTEA A II-A. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ

Acte normative codificate:

1. Legea nr. 90/2001 pentru organizarea și funcționarea Guvernului și a ministerelor;

2. Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României;

3. Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială;

4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2009 privind desființarea Cancelariei Primului-Ministru și stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului;

5. Titlul IV Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru

asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri.

Aspecte de noutate față de reglementările prezente ale actelor normative de mai sus:

1. precizarea expresă a autorității responsabile cu procedura de constatare a stării de incompatibilitate și stării de conflict de interese pentru membrii Guvernului, secretarii de stat și subsecretarii de stat, personalul Administrației Prezidențiale - Agenția Națională de Integritate;

2. **delimitarea rolului și a atribuțiilor principale ale Guvernului** - ex. exercitarea conducerii generale a administrației publice; emiterea de acte normative; asigurarea standardelor la nivelul administrației publice pentru garantarea bunei administrări;

3. clarificarea **regimului juridic al actelor prim-ministrului** - reglementarea expresă a caracterului de act administrativ al deciziilor emise de prim-ministrul, precum și a sancțiunii inexistenței deciziilor care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României;

4. reglementarea expresă a **categoriilor de persoane care sunt numite/eliberate din funcție de primul-ministru**, respectiv: conducătorii organelor de specialitate și secretarul general al Guvernului, în situația în care aceștia nu au calitatea de membri al Guvernului;

5. clarificarea procedurii privind **depunerea demisiei din funcția de membru al Guvernului** - precizarea expresă a faptului că **demisia are caracter irevocabil la data la care este adusă la cunoștința publică** fie de membrul Guvernului demisionar, fie de prim-ministrul, imediat după ce a primit-o sau după 10 zile de la primire (ca obligație, în ultimul caz);

6. **clarificarea sferei administrației publice centrale de specialitate** - reglementarea expresă a structurii acesteia: ministere, alte structuri aflate în subordonarea sau în coordonarea Guvernului, alte structuri aflate în coordonarea/subordonarea ministerelor, autoritățile administrative autonome;

7. precizarea expresă a două categorii de atribuții ale ministerelor: atribuții comune tuturor ministerelor și atribuții proprii, potrivit competenței în domeniul de activitate;

8. precizări privind **organele centrale de specialitate în subordinea Guvernului, respectiv a ministerelor** - competența de înființare a acestora, **sfera de atribuții** (în sensul că aceasta trebuie să difere față de domeniul de competență al ministerelor), numirea și eliberarea din funcție a conducătorilor (care se stabilește prin actele proprii de înființare);

9. definirea și clarificarea unor aspecte privind **autoritățile administrative autonome** - acestea sunt autorități care **răspund exclusiv în fața Parlamentului** pentru activitatea desfășurată și care pot emite **acte administrative cu caracter normativ și individual**.

PARTEA A III-A. PREFECTUL, INSTITUȚIA PREFECTULUI ȘI SERVICIILE PUBLICE DECONCENTRATE

Acte normative codificate:

1. Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului;

2. Titlul IV Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri.

Aspecte de noutate față de reglementările prezente ale actelor normative de mai sus:

1. precizarea statutului **funcțiilor de prefect și subprefect ca fiind funcții de demnitate publică**;

2. detalierea rolului prefectului în raport cu intervenția în caz de forță majoră sau în caz de maximă urgență;

3. precizarea condițiilor și procedurii de numire în funcție; **în funcțiile de prefect și subprefect pot fi numite numai persoane care au absolvit programe de formare specializată specifice;**

4. introducerea funcției de **secretar general al instituției prefectului, ca înalt funcționar public;**

5. gruparea principalelor **atribuții ale prefectului** corelativ cu rolurile acestuia și revizuirea/completarea atribuțiilor prefectului. Astfel, atribuțiile au fost sistematizate în: atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice; atribuții în relația cu serviciile publice deconcentrate; atribuții privind verificarea legalității actelor autorităților administrației publice locale și atacarea în fața instanței de contencios administrativ actelor pe care le consideră ilegale; atribuții privind coordonarea intervenției în caz de forță majoră sau în caz de maximă urgență. Au fost reglementate expres atribuțiile privind: **organizarea alegerilor la nivelul județului**, desfășurarea în bune condiții a **activității serviciilor publice comunitare** pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple, respectiv regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, **eliberarea apostilei** pentru actele oficiale administrative;

6. clarificarea **relațiilor dintre prefect și serviciile publice deconcentrate** - din perspectiva modului de organizare și funcționare, a competențelor exercitate, a actelor emise/adoptate de conducătorii acestora.

PARTEA A IV-A. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Acte normative codificate:

1. Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2. Ordonanța Guvernului nr. 35/2002 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a consiliilor locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 2 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare;

3. Ordonanța Guvernului nr. 53/2002 privind Statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 27 august 2002, cu modificările și completările ulterioare;

4. Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

5. Legea-cadru nr.195/2006 a descentralizării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 25 mai 2006;

6. Titlul IV Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri.

Aspecte de noutate față de reglementările prezente ale actelor normative de mai sus:

1. **definirea unor noi termeni și expresii** utilizați în domeniul administrație publică locală (ex. compartiment funcțional, aparat de specialitate);

2. precizări cu privire la *persoanele* care reprezintă unitățile administrativ-teritoriale în organele de conducere ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI) - primarul și președintele consiliului județean sunt reprezentanții de drept în ADI;

3. reglementarea **constituirii consiliului local**, în sensul modificării procedurii de **validare a mandatelor consilierilor locali aleși**. A fost reglementată **validarea mandatelor prin hotărâre a instanței**, cu un rol limitat al instituției prefectului cu privire la ceremonia de constituire a consiliului local și cu privire la organizarea depunerii jurământului de către cei declarați aleși. De asemenea, sunt enumerate **condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru validarea mandatelor**. Constituirea consiliului local se finalizează cu **emiterea unui ordin de către prefect**;

4. detalierea **circuitului proiectelor de hotărâri ale consiliului local** de la momentul inițierii și până la momentul dezbaterii în cadrul ședințelor consiliului local cu evidențierea **etapelor, a documentelor suport (avize/rapoarte), a actorilor implicați, precum și a termenelor** necesare pentru înscrierea pe ordinea de zi a ședinței consiliului local;

5. **modificarea condițiilor de dizolvare a consiliului local** - stabilirea unor condiții de dizolvare a consiliului local mai greu de îndeplinit (ex. *în cazul în care acesta nu se întrunește cel puțin într-o ședință ordinară sau extraordinară, pe durata a patru luni calendaristice consecutive*) corelativ cu stabilirea unor noi situații de încetare de drept a mandatelor consilierilor locali - în cazul în care aceștia absentează (nemotivat) de la mai multe ședințe ale consiliului.

6. revizuirea **cazurilor de încetare de drept a mandatelor consilierilor locali** - prin clarificarea cazurilor existente (ex. constatarea stării de incompatibilitate de către o autoritate competentă), prin stabilirea unor noi cazuri (ex. condamnarea prin hotărâre rămasă definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni electorale pe durata procesului electoral);

7. detalierea **momentului încetării de drept a mandatelor** consilierilor locali, consilierilor județeni și a președintelui consiliului județean - apariția stării de fapt (în cazul demisiei), rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești (în cazul unei condamnări la o pedeapsă privativă de libertate) sau decizia unei anumite persoane juridice (în cazul excluderii dintr-un partid politic).

8. completarea **cazurilor de suspendare și de încetare de drept a mandatelor primarului și președintelui consiliului județean** (ex: *suspendarea mandatului în situația stabilirii unei măsuri preventive care face imposibilă exercitarea funcției, încetarea mandatului în cazul condamnării prin hotărâre rămasă definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni electorale pe durata procesului electoral*);

9. clarificarea **rolului primarului în raport cu desfășurarea ședințelor consiliului local** - stabilirea dreptului primarului de a formula amendamente de fond sau de redactare asupra proiectelor de hotărâri ale altor inițiatori în cadrul ședințelor consiliului local;

10. precizarea situațiilor în care **viceprimarului exercită calitatea de înlocuitor de drept al primarului** - vacanță a funcției de primar, suspendare din funcție a primarului, prin definirea situațiilor în care viceprimarul exercită această calitate;

11. clarificarea **procedurii aplicabile în situațiile de incompatibilitate** - constatarea stării de incompatibilitate se realizează de către Agenția Națională de Integritate, **aplicarea sancțiunii -încetarea mandatului - se realizează de către prefect pentru toți aleșii locali**;

12. revizuirea cazurilor care constituie **situații de conflict de interese pentru aleșii locali** – conflictul de interese se manifestă atunci când, în situația în care este chemat să emită un act administrativ sau să participe la emiterea ori adoptarea unui act administrativ, să încheie sau să participe la încheierea unui act juridic, acesta are un **interes personal prin care se urmărește obținerea unui folos de natură patrimonială; armonizarea gradelor de rudenie la gradul II;**

13. revizuirea reglementărilor privind obligația depunerii declarațiilor de interese și a declarațiilor de avere, a procedurii și a sancțiunilor aplicabile - **alesul local depune aceleași declarații de interese și declarații de avere, în aceleași termene cu celelalte categorii de personal;**

14. clarificarea atribuțiilor secretarului unității administrativ-teritoriale.

PARTEA A V-A. STATUTUL FUNCȚIONARILOR PUBLICI ȘI REGIMUL JURIDIC APLICABIL PERSONALULUI CONTRACTUAL DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Acte normative codificate:

1. Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici
2. Ordonanța Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală;
3. Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici;
4. Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
5. Titlul IV Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri.

Aspecte de noutate față de reglementările prezente ale actelor normative de mai sus:

1. **crearea Sistemului național de evidență a ocupării în administrația publică** – ANFP va colecta în mod direct datele necesare populării sistemului de la instituțiile și autoritățile publice;
2. introducerea **concursului național - sistem pilot** organizat în perioada **2018-2019** pentru funcțiile publice de debutant și pentru cele aferente categoriei înalților funcționari publici; ulterior, **începând cu anul 2020, concursul național va fi extins pentru alte categorii de funcții din cadrul administrației publice centrale**; concursurile pentru ocuparea funcțiilor publice din administrația publică locală vor fi organizate de fiecare autoritate și instituție publică;
3. modificarea **sistemului de carieră** a funcționarilor publici prin **introducerea treptelor de salarizare în cadrul gradelor profesionale** (câte 2 trepte de salarizare în cadrul gradelor asistent și principal și 4 trepte de salarizare în cadrul gradului superior); astfel, funcționarii publici vor ajunge la nivelul maxim al gradului profesional – superior – în același interval ca și în prezent – 9 ani -, dar vor atinge nivelul maxim de salarizare într-o perioadă mai lungă - 15 ani în loc de 9 ca în prezent;
4. **extinderea perioadei de vechime necesară ocupării funcțiilor publice de conducere:** pentru șef birou și șef serviciu - de la 2 ani la 5 ani; pentru directori și directorii generali - de la 3 la 7 ani; **extinderea perioadei de vechime necesară pentru ocuparea funcțiilor din categoria înalților funcționari publici de la 5 la 7 ani;**

6. **eliminarea avizelor pentru: detașare** între funcțiile publice **generale** și cele cu **statut special / funcțiile publice specifice, exercitarea cu caracter temporar a funcțiilor publice de conducere și a celor din categoria înalților funcționari publici, măsuri speciale de protecție** pentru funcționarii publici care desfășoară activități cu **grad ridicat de risc profesional**;

9. **eliminarea restricției de 150** de posturi pentru înființarea unui post de **director general în administrația publică locală** și corelarea cu normativul din administrația publică centrală;

10. **eliminarea restricției de 12%** funcții de conducere din totalul funcțiilor și respectarea doar a normativului pentru numărul minim de funcții ce trebuie să fie în subordinea fiecărui tip de funcție de conducere;

11. introducerea obligației instituțiilor publice de a **comunica ANFP structura de posturi**, și menținerea **avizului ANFP pentru structura de funcții publice**;

12. clarificarea regulilor aplicabile **funcționarilor publici care candidează sau ocupă funcții de demnitate publică și/sau de aleși locali** - în cazul tuturor categoriilor de funcționari publici raporturile de serviciu **se suspendă și nu încetează** (așa cum este reglementat în prezent);

13. **reglementarea ca funcție publică specifică de conducere a funcției de secretar al unității administrativ-teritoriale**, asemeni arhitectului-șef (în prezent funcția de secretar este funcție generală de conducere);

14. **posibilitatea prelungirii raportului de serviciu al funcționarului public** care îndeplinește condițiile de **vârstă standard pentru pensionare**.

PARTEA A VI-A. EXERCITAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PUBLICĂ ȘI PRIVATĂ A STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Acte normative codificate:

1. Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică;
2. Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică;
3. Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local;
4. Legea nr. 132/1997 privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public;
5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică;
6. Hotărârea Guvernului nr. 168/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică.

Aspecte de noutate față de reglementările prezente ale actelor normative de mai sus:

1. **reglementarea elementelor definitorii specifice dreptului de proprietate publică și privată al persoanelor de drept public**, în concordanță cu prevederile Codului civil;
2. **instituirea unor principii generale** cu privire la exercitarea dreptului de proprietate publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
3. introducerea unor **prevederi referitoare la apărarea dreptului de proprietate publică și privată** al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și a drepturilor reale corespunzătoare acestora
4. **Exercitarea dreptului de proprietate publică:**

- **revizuirea procedurii de inventariere și atestare a bunurilor din domeniul public** al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
  - introducerea de **sanțiuni** pentru nerespectarea prevederilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public;
  - **clarificarea unor elemente în materia exproprierii** pentru cauză de utilitate publică;
  - completarea prevederilor privind donațiile și legatele, cu accent asupra acceptării acestora de către stat sau unitățile administrativ-teritoriale;
  - consolidarea cadrului legal existent al trecerilor bunurilor în domeniul public;
  - reglementarea detaliată a unora dintre modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică: darea în administrare, închirierea și darea în folosință gratuită;
- 5. Exercițarea dreptului de proprietate privată:**
- introducerea unor elemente definitorii specifice proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
  - **elaborarea unor proceduri cadru privind inventarierea bunurilor din domeniul privat** al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
  - reglementarea **cadrlui legal privind trecerile în domeniul privat** al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
  - reglementarea **modalităților specifice de încetare a dreptului de proprietate privată** a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
  - reglementarea **modalităților specifice de exercitare a dreptului de proprietate privată** a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și anume: darea în administrare, concesiunea, închirierea și darea în folosință gratuită;
  - elaborarea unei **proceduri cadru privind licitația publică** ce cuprinde atât reguli generale aplicabile tuturor modalităților de exercitare ce implică obligativitatea organizării licitației publice, cât și reguli specifice privind procedura de vânzare prin licitație publică.

PARTEA A VII-A. RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIVĂ

Aspecte de noutate față de reglementările prezente:

1. **definirea răspunderii administrative** atât din perspectiva elementelor sale intrinseci (fapta ilicită prin care se încalcă norme ale dreptului administrativ, forma de vinovăție etc.), cât și raportat la celelalte forme de răspundere juridică (în sensul precizării exprese a faptului că răspunderea administrativă nu exclude alte forme de răspundere juridică - civilă, penală);
2. reglementarea **principiilor** aplicabile răspunderii administrative - **legalitatea, proporționalitatea, celeritatea;**
3. reglementarea elementelor principale ale **formelor de răspundere administrativă: disciplinară, contravențională și patrimonială.**

PARTEA A VIII-A. SERVICII PUBLICE

Aspecte de noutate față de reglementările prezente:

1. reglementarea, pentru prima dată în legislația din România, a unui **cadru general privind serviciile publice;**

2. reglementarea **principiilor** aplicabile serviciilor publice - transparența, egalitatea de tratament, continuitatea, adaptabilitatea, accesibilitatea, responsabilitatea furnizării serviciului public, furnizarea serviciilor publice cu respectarea normelor/standardelor de calitate;

3. **clasificarea serviciilor publice** - servicii de interes economic și servicii de interes non-economic general, servicii de interes național și servicii de interes local, servicii publice prestate/furnizate în mod unitar de o autoritate publică / un organism prestator de servicii publice și servicii publice prestate/furnizate în comun;

4. reglementarea **obligației de serviciu public**;

5. stabilirea unor **reguli generale pentru serviciile economice de interes general și a serviciilor non-economice de interes general**;

6. stabilirea regulilor generale de **reglementare, înființare și încetare a serviciilor publice**;

7. reglementarea regulilor generale aplicabile modalităților de gestiune ale serviciilor publice - **gestiune directă și gestiune delegată**.